

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 91/2020-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Rohaľom Il'kivom, Timravina 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 12 P 194/2010 (toho času sp. zn. 5 P 183/2019), postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 20 CoP 45/2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 134/2018 v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 688/2014 zo 4. februára 2015, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDACTED] podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 12 P 194/2010 (toho času sp. zn. 5 P 183/2019) b o l i p o r u š e n é .

2. Okresnému súdu Pezinok p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5P 183/2019 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Pezinok p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a náhradu trov konania v sume 346, 26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov), ktorú je Okresný súd Pezinok p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Martina Rohaľa Il'kiva, Timravina 9, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 P 194/2010 (toho času sp. zn. 5 P 183/2019), postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 CoP 45/2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom od sp. zn. 4 Cdo 134/2018.

2. Zo s'ťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že s'ťažovateľka je v procesnom postavení navrhovateľky účastníčkou konania vo veci schválenia dohody rodičov o úprave práv a povinností k maloletej dcére. Konanie sa podľa vyjadrenia s'ťažovateľky začalo podaním

návrhu na súde prvej inštancie 17. júna 2008 a v čase podania ústavnej sťažnosti prebiehalo dovolacie konanie, ktoré iniciovala sťažovateľka. Sťažovateľka namieta neprimeranú celkovú dĺžku konania a poznačenie konania na všetkých stupňoch vo veci konajúcich súdov zbytočnými pried'ahmi. Argumentuje takto:

„V predchádzajúcich vyššie uvedených rozhodnutiach Ústavný súd SR neposúdil celkovú dĺžku konania prebiehajúceho na viacerých stupňoch...

... v dôsledku pochybenia odvolacieho súdu bola sťažovateľka nútená podať dovolanie a tak ani po vyše 10 rokoch nebola zabezpečená sťažovateľkina právna istota spočívajúca v konečnom a bezchybnom súdnom rozhodnutí týkajúceho sa maloletého dieťaťa!

Trvanie súdneho konania v dĺžke 10 rokov je vo veci úpravy práv rodičov k maloletej a výživného absolútne neprijateľné, keďže v zmysle aplikačnej praxe ako aj judikatúry ESHP patrí táto vec z hľadiska významu do kategórie sporov, ktoré majú byť prerokovávané s výnimočnou rýchlou, t.j. majú absolútnu prioritu...

V predmetnom konaní sa po skutkovej aj právnej stránke jedná o jednoduchú vec. Všetky požadované dôkazy boli sťažovateľkou dodané načas. Od začiatku konania sťažovateľka vyvíjala úsilie, aby pried'ahom v konaní predchádzala. V dôsledku neodôvodnenej nečinnosti súdov, ako aj v dôsledku úkonov vykazujúcich znaky neefektívneho postupu súdov došlo k stavu, že sťažovateľka od roku 2008 čaká na konečné rozhodnutie v jednoduchej právnej veci, ktorá má ale pre ňu, a najmä pre jej maloletú dcéru, veľmi veľký význam.“

3. Požadované finančné zadosťučinenie sťažovateľka odôvodňuje stavom dlhodobej právnej neistoty vo veci, ktorá ma pre ňu zásadný význam, a tvrdí, že „... je potrebné spravodlivo zohľadniť aj nemajetkovú ujmu spôsobnú de facto nevyožiteľnosťou zákonného nároku maloletej. Sťažovateľka musela na zabezpečenie živobytia pre seba aj maloletú nastúpiť do práce a platiť tak navyše súkromné jasle, ako aj opatrovateľku, keďže odporca sa o dieťa odmietol starať, pričom styk s dieťaťom podmienil ukončením súdnych sporov.“

4. K namietanému porušeniu základného práva na rovnosť v konaní podľa tvrdení sťažovateľky došlo tým, že „dlhodobo a opakovane bola vystavovaná šikanovaniu zo

strany sudkyne, ktorá ju v zápisniciach zaväzovala k predkladaniu úradných potvrdení o každom detaile z osobného života sťažovateľky a jej dieťaťa, čo pre ňu predstavovalo neúmernú finančnú aj časovú záťaž. Nespochybnujeme právo konajúceho súdu vykonať dôkazy, ale nie v neprimeranom rozsahu a najmä jednostranne len vo vzťahu k sťažovateľke, keďže odporcu sudkyňa nezaväzovala k predkladaniu dôkazov v rovnakej miere. Napriek tomu, že odporca preukázane súd opakovane klamal, sudkyňa nepochopiteľne vyjadrenia odporcu nikdy nespochybnila a dokonca ich nekriticky do rozsudku skopírovala bez toho, aby si ich správnosť overila...“.

5. Sťažovateľka na základe tejto sťažnostnej argumentácie žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom v tomto znení:

„Základné práva sťažovateľky podľa čl. 12, čl. 46 ods.1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Pezinok vo veci spis. zn. 12P/194/2010 ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci spis. zn. 20CoP 45/2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci spis. zn. 4Cdo/134/2018 boli porušené.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod spis. zn. 4Cdo/134/2018 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľke sa priznáva finančné zadost'učinenie vo výške 14 000,-Eur...

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný sťažovateľke uhradiť trovy právneho zastúpenia...“

6. Ústavný súd z evidencie vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že v totožnom konaní bol vydaný nález sp. zn. I. ÚS 688/2014 zo 4. februára 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. marca 2015, ktorým ústavný súd vyslovil porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. z. 12 P 194/2010, prikázal mu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € a úhradu trov konania pred ústavným súdom.

7. V súčinnosti s okresným súdom ústavný súd zistil, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 134/2018 vydaným v dovolacom konaní zrušil rozsudok okresného súdu

sp. zn. 12 P 194/2010 aj rozsudok krajského súdu sp. zn. 20 CoP 45/2015 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie 4. novembra 2019. Po vrátení veci bola okresným súdom spisu pridelená nová sp. zn. 5 P 183/2019 z dôvodu vylúčenia pôvodnej sudkyne a určenia novej zákonnej sudkyne.

8. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. II. ÚS 91/2020 z 20. februára 2020 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v období po právoplatnosti nálezů sp. zn. I. ÚS 688/2014 zo 4. februára 2015, teda po 27. marci 2015, a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú a čiastočne z dôvodu res iudicatae.

II.

Vyjadrenie odporcu a replika sťažovateľky

9. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedov okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, aby sa vyjadrili k sťažnosti a zároveň oznámili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Podpredsedníčka najvyššieho súdu sa vyjadrila listom č. k. KP 3/2020-121 doručeným 23. marca 2020, v ktorom poukázala na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola podaná (26. novembra 2019) po tom, čo najvyšší súd rozhodol vo veci uznesením 18. októbra 2019 a vrátil vec na ďalšie konanie okresnému súdu 30. októbra 2019. Preto v čase podania ústavnej sťažnosti už k porušovaniu označených práv sťažovateľky najvyšším súdom nemohlo dochádzať a jej právna istota vo vzťahu k dovolaciemu konaniu bola nastolená rozhodnutím. Podobne sa k ústavnej sťažnosti vyjadril aj predseda krajského súdu v liste sp. zn. 1 SprV 113/2020 zo 7. apríla 2020, podľa ktorého krajský súd rozhodol vo veci v poradí druhým rozsudkom č. k. 20 CoP 45/2015-1987 z 22. júna 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 29. júla 2016. Zároveň oznámil, že netrvá na ústnom prejednaní sťažnosti.

10. Podpredsedníčka okresného súdu listom sp. zn. Spr 28/20 zo 4. marca 2020 oznámila, že netrvá na ústnom prejednaní sťažnosti, a k veci v rozhodnom období uviedla,

že v poradí druhým rozsudkom rozhodol okresný súd 4. júna 2015, ktorý bol odvolacím súdom potvrdený ako vecne správny 22. júna 2016, a následne oba tieto rozsudky zrušil dovolací súd 18. októbra 2019 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Poukázala na cudzí prvok v konaní, keďže otec dieťaťa je občanom Kanady, ktorý spôsobil zvýšenú náročnosť vykonávania dokazovania. Súd vo veci vykonal rozsiahle a časovo náročné dokazovanie. Konanie súdu považuje za plynulé s vydaním dvoch meritórnych rozhodnutí. Poukázala tiež na opakované dopĺňanie návrhov na dokazovanie zo strany sťažovateľky a aktívne využívanie opravných prostriedkov, ktoré spolu s disciplinárnym konaním voči zákonnej sudkyni s negatívnym výsledkom neprispeli k rýchlosti konania. Zároveň vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

11. Ústavný súd overil priebeh napadnutého konania porovnaním vyjadrení dotknutých súdov s obsahom zapožičaného súdneho spisu, a keďže mu zodpovedal, pre potreby ďalšieho konania z neho vychádzal.

12. Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky (obsiahnuté už v sťažnosti, pozn.), okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúra

13. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v rozhodnom období po 27. marci 2015.

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

16. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria

prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

IV.

Právne posúdenie veci

18. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie vo veciach starostlivosti o maloletých vo všeobecnosti tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov. Okolnosti daného prípadu odôvodňujú záver o istej miere skutkovej zložitosti veci vzhľadom na medzinárodný prvok v konaní, ktorý je objektívne spôsobilý prispieť k predĺženiu konania. Predmet konania je v zmysle judikatúry ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva považovaný za mimoriadne významný, vyžadujúci si najvyššiu prioritu konania, pretože vzťahy medzi rodičmi a deťmi môžu v prípade zdlhavého konania utrpieť nenapraviteľnú škodu.

19. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľka prispela k predĺženiu predmetného konania podávaním procesných návrhov a uplatňovaním opravných prostriedkov, ktoré objektívne predĺžili konanie. Využívanie procesných oprávnení však v zmysle judikatúry ústavného súdu nemôže byť sťažovateľke na ťarchu pri posudzovaní porušenia jej práv.

20. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

21. Napadnuté konanie začalo podaním návrhu 17. júna 2008. Ústavný súd posudzoval napadnuté konanie v období od 27. marca 2015 dosiaľ. V tomto období konal vo veci okresný súd, ktorý 4. júna 2015 rozhodol rozsudkom sp. zn. 12 P 194/2010, ktorý bol následne v odvolacom konaní potvrdený rozsudkom sp. zn. 20 CoP 45/2015 z 22. júna 2016, právoplatným 29. júla 2016. Sťažovateľka podala dovolanie 28. septembra 2016, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 207/2016 z 25. septembra 2017 tak, že ho odmietol ako procesne neprípustné. Na základe ústavnej sťažnosti ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 75/2018 zo 17. júla 2018 zrušil uznesenie najvyššieho súdu z 25. septembra 2017 a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, v ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením z 18. októbra 2019 tak, že zrušil rozsudok okresného súdu aj krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu. Okresnému súdu bola vec predložená 4. novembra 2019. Po vrátení veci bola spisu pridelená nová sp. zn. 5 P 183/2019, pretože bol prerozdelený náhodným pridelením novej zákonnej sudkyňi z dôvodu vylúčenia pôvodnej zákonnej sudkyne. Podľa zistení ústavného súdu bol nariadený termín pojednávania 10. februára 2020.

22. Z popísaného priebehu konania vyplýva, že v rozhodnom období participovali na konaní všetky dotknuté súdy. Pokiaľ ide o postup krajského súdu a najvyššieho súdu v napadnutom konaní, tento ústavný súd vzal do úvahy pri posudzovaní celkového priebehu konania a jeho celkovej dĺžky. Vzhľadom na to, že základnou príčinou potreby zopakovať celé konanie je postup na strane okresného súdu spočívajúci v nedostatku základnej procesnej garancie nestrannosti súdu, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v čase podania ústavnej sťažnosti už konanie opätovne prebiehalo na okresnom súde, ústavný súd nevyhovel tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala postup krajského súdu a najvyššieho súdu (bod 5 výroku nálezu).

23. Ústavný súd prihliadol na celkovú extrémnu neprimeranú dĺžku konania (viac ako 12 rokov) vo veci schválenia dohody rodičov o úprave práv a povinností k maloletému, ktorá si vyžaduje najvyššiu rýchlosť konania, a vzal do úvahy aj stav konania, keďže sa celé konanie musí zopakovať od prvej inštancie z dôvodu, že dosiaľ konala a rozhodovala vylúčená sudkyňa okresného súdu, a tak bez potreby bližšej analýzy jednotlivých

procesných úkonov dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prierahom a dĺžka konania je mimoriadne neprimeraná.

Popísané okolnosti vedú ústavný súd aj ku konštatovaniu porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože v tomto stave konania, ktorý je ústavne úplne neakceptovateľný, nemožno dosiaľ poskytnutú súdnu ochranu považovať za inú než iluzórnu a neúčinnú.

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli porušené základné práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

24. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

25. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prierahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

27. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný

sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

28. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

29. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

30. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä doterajšiu celkom zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ktoré sa musí zopakovať vo veci, ktorá má pre sťažovateľku mimoriadny význam, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

VII.

Trovy konania

31. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

32. Úspešná sťažovateľka si uplatnila právo na náhradu jej vzniknutých trov konania v sume 346,26 €.

33. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení

neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby (dva úkony v roku 2019 – prevzatie zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k trom úkonom podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Takto určená suma predstavuje celkom sumu 346,26 € (výrok 4 nálezu).

34. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

35. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu